

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 746/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. decembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. B. F., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave a jeho uznesením č. k. 11 CoE 83/2013-62 z 28. marca 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. augusta 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) a jeho uznesením č. k. 11 CoE 83/2013-62 z 28. marca 2013 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“).

2. Z obsahu sťažovateľkou podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Senica (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 8 Er 13/2004-39 z 19. januára 2012 exekúciu o vymoženie peňažnej sumy 66,72 € s príslušenstvom vedenú v prospech sťažovateľky zastavil, a to na podklade § 44 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Exekučný poriadok“). Podkladom k uvedenému postupu bolo právoplatné uznesenie okresného súdu č. k. 8 Er/13/2004-14 z 29. júla 2004 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 23 CoE/87/2004-27 z 27. októbra 2004, ktorým bola žiadosť súdnej exekútorke o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá, a to vzhľadom na rozpor exekučného titulu so zákonom. O trovách exekúcie exekučný súd rozhodol tak, že sťažovateľku ako oprávnenú zaviazal nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie.

3. Sťažovateľka v podanej sťažnosti predovšetkým skonštatovala, že *„Zásada preskúmateľnosti prvoinštančných rozhodnutí vydaných v sústave všeobecných súdov patrí k základným ústavným princípom spravodlivého procesu (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 195/06 zo 14. septembra 2006).“*. V nadväznosti na uvedené sa sťažovateľka domnieva, že krajský súd v napadnutom rozhodnutí *„... ignoroval ust. § 45 ods. 3 ZoRK a po podaní odvolania... postupoval tak, ako by odvolanie nebolo vo veci prípustné. Konštatovanie porušovateľa uvedené v odôvodnení napadnutého uznesenia, že proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné a to ani s poukazom na prípustnosť odvolania podľa § 45 ods. 3 ZoRK je v priamom rozpore s... zákonnou úpravou.“*.

V ďalšom sťažovateľka dôvodí, že *„Porušovateľ tým, že svojvoľne a bez existencie zákonných predpokladov vylúčil devolutívny a suspenzívny účinok odvolania, vec neprejednal a nerozhodol o nej na základe argumentov a návrhov... v rámci zverenej právomoci a vecnej pôsobnosti, porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené*

v čl. 46 ods. 1 ústavy SR, ako aj jeho právo na spravodlivý súdny proces zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.“. V závere svojej argumentácie zvýraznila, že „Všetky súdy ako justičné orgány demokratického a právneho štátu majú povinnosť pri interpretácii zákonov zabrániť faktického odopretiu spravodlivosti. Jedným z dôvodov kasácie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní o ústavnej sťažnosti je aplikácia princípu priority ústavne konformnej interpretácie jednoduchého práva (Nález Ústavného súdu SR. sp. zn. I. ÚS 119/07).“.

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 11 CoE 83/2013-62 z 28. marca 2013, ktoré v ďalšom zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadostučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti, alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene

môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

7. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

8. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04). Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a taktiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v súdnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

9. Krajský súd v uznesení č. k. 11 CoE 83/2013-62 z 28. marca 2013 v podstatnom uviedol:

„Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 37 ods. 1 Exekučného poriadku) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že

odvolanie oprávneného nie je v časti zastavenia exekúcie prípustné a v časti trov exekúcie je uznesenie súdu prvého stupňa vecne správne.

Podľa § 202 ods. 2 O. s. p. odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu v exekučnom konaní podľa osobitného zákona, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak.

Z citovaného ustanovenia vyplýva zásada, podľa ktorej proti uzneseniam vydaným v exekučnom konaní podľa exekučného poriadku odvolanie nie je prípustné, pokiaľ nie je výslovne ustanovené, že odvolanie prípustné je.

Podľa ust. § 44 ods. 3 Exekučného poriadku, ak je uznesenie, ktorým sa žiadosť zamietla, právoplatné, súd exekučné konanie aj bez návrhu zastaví. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Podľa ust. § 57 ods. 2 Exekučného poriadku, exekúciu môže súd zastaviť aj vtedy, ak to vyplýva z ustanovení tohto alebo osobitného zákona.

Podľa ust. § 58 ods. 5 Exekučného poriadku, proti výroku o náhrade trov konania v rozhodnutí podľa § 57 je odvolanie prípustné.

Odvolací súd poukazuje na ust. § 57 ods. 2 Exekučného poriadku, kedy súd môže exekúciu zastaviť aj vtedy, ak to vyplýva z ustanovení tohto alebo osobitného zákona. V preskúmvanej veci súd prvého stupňa zastavil exekúciu v zmysle ust. § 44 ods. 3 Exekučného poriadku, keď uznesením zo dňa 29. 7. 2004, č. k. 8 Er 13/2004-14 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 23 CoE 87/2004-27 zo dňa 27. 10. 2004 bola žiadosť súdnej exekútorky o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá a toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 24. 1. 2005.

Pretože v danom prípade odvolanie oprávneného smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné, nemohol odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zastavenia exekúcie preskúmať a meritórne o odvolaní rozhodnúť, ale musel odvolanie v tejto časti v súlade s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietnuť.

Predmetom odvolacieho konania je z dôvodu podaného odvolania oprávneného preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa v časti náhrady trov exekúcie.

Odvolací súd sa v časti trov exekúcie v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktorý o trovách exekúcie správne rozhodol, správne uložil povinnosť k náhrade trov exekúcie oprávnenému, trovy exekúcie priznal v správnej výške, správne

krátil exekútorom uplatnenú náhradu trov konania nepriznaním paušálnej odmeny za každý jednotlivý úkon a na základe tohto určil odmenu podľa ust. § 14 ods. 1, 2 vyhl. č. 288/95 Z. z. v spojení s ust. § 15 ods. 1 vyhlášky v znení účinnom od 1.5.2008 ako aj výpočet DPH z priznanej odmeny podľa ust. § 196 Exekučného poriadku.

V zmysle § 219 ods. 2 O. s. p. odvolací súd v podrobnostiach poukazuje na vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa, ktoré je jasné, zrozumiteľné a logické.

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam preto v časti náhrady trov exekúcie odvolací súd podľa § 239 ods. 1 O. s. p. napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O. s. p. a povinnému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal z dôvodu, že jej žiadne trovy nevznikli.

Odvolací súd pritom nepovažoval za potrebné exekučné konanie prerušiť z dôvodu, že by vyhovel návrhu oprávneného a požiadal Súdny dvor ES o rozhodnutie o predbežnej otázke výkladu primárneho a sekundárneho úniového práva tak, ako to požadoval odvolateľ.“

10. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve.

V nadväznosti na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

11. Jadrom sťažovateľkiných námietok je postup krajského súdu, ktorý svojím napadnutým rozhodnutím odmietol jej odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 8 Er 13/2004-39 z 19. januára 2012, ktorým bola vedená exekúcia zastavená, k čomu sťažovateľka dôvodila tým, že *„Zásada preskúmateľnosti prvoinštančných rozhodnutí vydaných v sústave všeobecných súdov patrí k základným princípom spravodlivého procesu.“*. Východiskom namietaného postupu krajského súdu je podľa sťažovateľky to, že krajský súd *„... svoje rozhodnutie formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybných aplikácie a interpretácie práva“*, v dôsledku čoho *„... ignoroval ust. § 45 ods. 3 ZoRK a po podaní odvolania sťažovateľom postupoval tak, ako by odvolanie nebolo vo veci prípustné“*. Inými slovami, sťažovateľka sa domnieva, že krajský súd mal vo svojej rozhodovacej činnosti aplikovať § 45 ods. 1 až 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení, aplikácia ktorých by zakladala prípustnosť odvolania ako riadneho opravného prostriedku proti uzneseniu okresného súdu č. k. 8 Er 13/2004-39 z 19. januára 2012.

12. Podľa § 44 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie

exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie. Podľa § 44 ods. 3 Exekučného poriadku ak je uznesenie, ktorým sa žiadosť zamietla, právoplatné, súd exekučné konanie aj bez návrhu zastaví. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie. Podľa § 202 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie nie je prípustné ani proti uzneseniu v exekučnom konaní podľa osobitného zákona, ak tento osobitný zákon neustanovuje inak, a ani proti uzneseniu v konaní o vymáhanie súdnych pohľadávok podľa osobitného zákona.

13. V danej veci ústavný súd zistil, že okresný súd rozhodol uznesením č. k. 8 Er/13/2004-14 z 29. júla 2004 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 23 CoE/87/2004-27 z 27. októbra 2004 o zamietnutí žiadosti súdnej exekútorke o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to vzhľadom na rozpor exekučného titulu so zákonom. V ďalšom okresný súd uznesením č. k. 8 Er 13/2004-39 z 19. januára 2012 rozhodol podľa § 44 ods. 3 Exekučného poriadku o zastavení už začatého exekučného konania a krajský súd sťažovateľkou podané odvolanie odmietol z dôvodu jeho neprípustnosti postupujúc tak podľa § 44 ods. 3 Exekučného poriadku v spojení s § 202 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Po preskúmaní tohto postupu krajského súdu ústavný súd konštatuje, že nezistil, aby napadnuté rozhodnutie a postup krajského súdu boli svojvoľné a aby tak zasahovali do základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení je napadnuté rozhodnutie krajského súdu aj náležite odôvodnené. Inými slovami, postup krajského súdu bol iba zákonným dôsledkom aplikácie zákonných noriem, a to § 44 ods. 3 Exekučného poriadku a § 202 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, v dôsledku správnej aplikácie

ktorých nemožno z pohľadu ústavného súdu považovať skutkové a právne závery krajského súdu za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené. Ústavný súd teda nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením označených práv (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), a preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

14. Sťažovateľka v podanej sťažnosti namietala aj postup krajského súdu podľa § 109 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku. Uvedenú argumentáciu sťažovateľky v tomto konaní vnímal ústavný súd ako súčasť jej širšej argumentácie vo vzťahu k – v petite sťažnosti označenému napadnutému rozhodnutiu krajského súdu a predovšetkým jeho postupu v odvolacom konaní, pričom sa plne stotožňuje s názorovým postojom krajského súdu vyjadreným v napadnutom rozhodnutí „*V zmysle záverov Európskeho súdneho dvora vo veci ESD-C-302/2004, ale Európsky súdny dvor nemá právomoc na zodpovedanie prejudiciálnej otázky vtedy, ak okolnosti skutkového stavu v merite veci predchádzajú vstupu do EÚ. Slovenská republika vstúpila do EU dňom 1. 5. 2004 a keďže k uzavretiu záväzkového vzťahu, z ktorého sa odvodzuje vymáhaný nárok, došlo ešte 25. 3. 2003, teda pred vstupom Slovenska do EÚ, z tohto hľadiska nie je daná právomoc ESD na zodpovedanie prejudiciálnej otázky v danej veci.*“.

15. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok v nej uvedených. Zároveň stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky na ochranu ústavnosti, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2013